

# DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN  
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT  
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ  
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

## A nemzetiségi kérdés

Irta: F. B.

III.

Vannak nemzetek, amelyeknek történelmét ha kivesszük az emberiség életéből, az az élet ugyszólván összeomlana, vagy legalább megmagyarázhatatlan csoda lenne. Tényező népek s nemzetek ezek. Így egyes családok szerepe egy nemzet életében, vagy valamelyik népiájé.

De kérdelem már most, mi pótolhatatlan lenne a magyar állam életében, ha a mi románságunk kulturális tevékenységét s egész magyar földön való életét az egységből kivesszük? Csak a negatívumot távolíthatnók el, a barbárságukat, ezért meg tán kár nem volna.

S próbáljuk ezt megtenni a német elemmel. Bizony, az egész ezeréves történelem épületén hasadékok fognak támadni s nagy házagok. S ime, ez a kulturnép be tud illeszkedni a magyar államegységbe, nem akar külön nemzet lenni a magyar mellett, — mert tudja, hogy ez abszurdummá tenné önmagát is.

Remélni szeretnők épp ezért, hogy a románság is végre észbe kap és a maga helyzetét a civilizáció, az objektív történelmi igazság s az államélet természete szerint fogja rendezni akarni: a magyar nemzeti egységben élő individualitás lesz a legtöbb, amit kívánni fog. Ez megilleti, de az egység rovására s torzítására nincs individualitás sem, csak szétmorzsolódás, amit az erőszak helyett elvégez maga az egészséges élet is majd.

Világkomplikációkra pedig — ami hazaárulás a lelkiismeretben — hiába számítanak. Az elnyomatásokon sirt könyeikhez hasonló álnokságot nem igen sirt még a krokodilus a föld hátán, ezzel ma kezdünk benn és kiinn tisztában lenni, de Európának fontosabb dolga is fog akadni, mint a magyar nemzeti állam egységét s rendjét felforgatni. Mai aspirációik valóra váltását a X. század előtt kellett volna kezdeniök, amikor még seholy sem voltak, — akkor talán valamivel több reményük lehetne, mint ma tíz százados alvás után.

Ez kérem, ami e sorokban megíratott, igazság, melyet nem szenvedély, nem sovizmus színez, nem gyűlölet diktál, nem is a románság iránti szeretet, igaz. Istenem, mit szeressünk rajta, mint történelmi s kultúrtnyezőjén ez országnak? — Csak a legyűrhetetlen élet logikájának akartunk hangot adni hálából azon állam s nemzetegység iránt, amely a népek s nemzetek egészének e földön, a Szent István koronáját uraló birodalomban, nemes, halhatatlan szolgálatokat teljesített. A hálából a románságnak is kijut annyiban, amennyiben e szolgálatokból kivette s kiveszi részét. A történelmi igazság szava ez, akár fogadják el, akár nem. Vajha elfogadnák a saját békéjük s igazuk érdekében, hogy a szeretet meleg szava is hangot lehessen.

Midőn azonban itt a románságról szólnunk, nem abban az értelemben és terjedelemben vesszük e gyűjtő fogalmat, mintha — mondjuk — a németsegről vagy tótságról beszéljünk. Itt csak a vezetőségről lehet szó, a nép sezgény, ez istenadta nép csak olyan, a milyennek többé-kevésbé lelkiismeretes vagy lelkiismeretlen, a civilizációnak csak külső mázával bekent vezetői ide-oda hajlitgatják: igazi, nagyon-nagyon együgyű nyáj. A pász-

torok, pópák, ügyvédek s egyéb a műveltség nagy bazárjában felöltözött törzsfők aztán nyírják, a maguk konyhájára hizlalják is az együgyű bárányokat.

Ez a szálnalmas lelki tehetetlen rabszolgaság nem természeti tulajdona valószínűleg a román népnek, ez a keleti egyház egész belső valójából származik. Nemcsak a román van ebben a szálnalmas állapotban, hanem vele az egész görög keleti szlávosság. Avagy képtelenek volnának a keresztény kultúra felsőbb fokaira feljutni? Akkor mindenesetre ez a valamelyes keresztény levegő mégis több a teljes levegőtleneségnél. De kereszténység-e az igazság, a szabadság, a teljes, az embernek elérhető teljes kultúra utján elindulni s a férfikorban is a bambinó pólyáiban fekdülni?

Ez a keleti egyház, meg kell már egyszer mondani, ha még oly kellemetlen feladat is, nem a népek krisztianizálása, szabadságra nevelése, hanem a kereszténység kretinizálása, hogy cárok, pópák, prókátorok s mindenféle pásztorbörbe bujt farkasok szabad zsákmánnyal rendelkezzenek s a keresztény kultúra ellen, a világ e ragyogó ténye ellen, emberhusból gátakat emeljenek — hasztalan... Azért mondjuk, hogy a románságról szólva, nem azt a szegény népet értjük, mely inkább rokonszenyünk s szánalmunkra érdemes — s a magyar állam kettőzött gondozására, amely népnek szeméből egy mosolyogva álmódó gyermeklélek néz ki a neki oly csodavilágba, de akinek éppen e naivságára építik a törzsfők uralmukat, nem ezt a szegény, jobb sorsra érdemes népet: hanem némely pásztorbörbe bujt éhes farkasokat. Ezek a kultúra, az államrend, a történelem ellenségei. Mert ki látott valaha civilizált farkast akár csak az állatkertben is?

= **A képviselőház ülése.** A képviselőház ma délelőtt rövid formális ülést tartott, hogy a főrendiház legutóbbi ülésén elfogadott törvényjavaslatokat szentesítés végett felterjessze a királyhoz. Szász Károly, az elnök a lelnök féltizenegy órakor nyitotta meg az ülést és bejelentette, hogy Draskovics Sándor gróf, akit a horvát országgyűlés küldött a magyar képviselőházba, december 28-án meghalt. Bemutatta ezután Beliczey Géza békéscsabai megbízólevelét. Felolvasta ezután a főrendiházról érkezett átiratot, amely szerint a képviselőházban legutóbb letárgyalt javaslatokat a másik Ház is elfogadta. Ezeket a javaslatokat szentesítés végett felterjesztik öfelségéhez. Jelentette még az elnök, hogy Szmercsányi Gy. és Zlinszky István kitiltása a mai nappal letelt. Ezután felhatalmazást kért, hogy a szünet alatt esetleg szükséges választásokról intézkedjék. Napirendi javaslatot — mondotta — nem kell tenni, mert a képviselőház már korábban elhatározta, hogy legközelebbi érdemleges ülését január 12-én tartja, napirendi a sajtójavaslatl. Hitelesítették a jegyzőkönyvet és az alig tízperces ülés véget ért.

= **Az osztrák politikai helyzet.** Bécsből táviratozzák: Az osztrák képviselőház ma ismét ülést tart. Egybehívták a pártelnökök értekezletét is a további munkaprogram megállapítására. Ha a pártvezérek mai értekezlete a normális parlamenti állapotot elébe helyezi az exlexnek, akkor január 2-án lesz a költségvetési provizórium első olvasása. Az osztrák parlament most válságos napok előtt áll.

## A városatyá-választások

A törvényhatóság új tagjai:

Molnár Kálmán és Gábor Jenő dr.

Ma reggeltől este hat óráig tartott a Varga-utcai kerületben megüresedett két tagsági helyre a választás. Sajnálattal kell megállapítanunk az eredményből, hogy a városi párt jelöltjei kisebbségben maradtak, amit az ez alkalommal előállott egyéb körülmények miatt amaz általános és általunk már annyiszor hangoztatott oknak kell betudnunk, hogy a városi párt, ez a nagy többségi párt, nem fordít elég gondot a maga utcánként, kerületenként való szervezettségére. Pedig — anélkül, hogy ezzel a most megválasztottak személyiségét érinteni akarjuk — meg kell állapítanunk azt is, hogy minden hely, amelyet a városi párt elveszt, vagy nem szerez meg, veszteség a városra is, mert a városi párt programja segíti elő Debrecen fejlődését, amely programnak tehát minnél több hivat, katonát kell szerezni a törvényhatóság közgyűlésén.

Sajnálatos a mai veszteség azért is, mert a városi párt két olyan jelentős, olyan kvalitású egyéniséget jelölt a megüresedett két helyre, hogy győzelmük egészen természetes és kétségtelennek látszott. Szinte elképzelhetetlen a közgyűlés és a közigazgatási bizottság Szilágyi Imre nélkül, akinek eredményes működése a közgyűlés és a szakszabványok ténykedéseivel évtizedes együttműködés folytán szinte egybeforrott. Szávy Gyula pedig a kereskedelmi és ipari életnek és érdekeknek volt a múltban és lett volna a jövőben egyik hivatott képviselője. A közgyűlés és a város sokat veszített az ő kimaradásukkal.

A választásról, amely rendben, szabályszerűen és Fráter Imre dr. elnök vezetése alatt valóban példásan folyt le, tudósításunk a következő:

Pontban kilenc órakor nyitotta meg a választási eljárást Fráter Imre dr. közkórházi igazgató-főorvos, választási elnök, aki mellett a küldöttség tagjai voltak Debreczeni Jenő gázgyárigazgató és Szentesi János földbirtoke.

Nagy élénkséggel indult meg a szavazás. Nagy csoportokban jelentkeztek az urnák előtt a polgárok, hogy leadják voksukat a jelöltekre. A városi párt jelöltjei voltak: Szávy Gyula kereskedelmi- és iparkamarai titkár és Szilágyi Imre ügyvéd, az ügyvédi kamara elnökhelyettese, a függetlenségi párt Gábor Jenő dr. ügyvéd és Molnár Kálmán római katolikus lelkész, a Theresianum igazgatója.

A választási helyiség előtt, amely a Timár-utcai óvodában volt, nagy tömegek tárgyalták a választás eshetőségeit, a választási teremben pedig hullámozott az érdeklődők tömege. A Timár-utcán, a Szent Anna-utcán egymás után robotgok a fiakkerek a választókkal és kortésekkel, a választási helyiség és választási irodák előtt állandóan tizenöt-husz kocsi vesztegelt. A választási ak-

tus, különös tekintettel a jelöltek személyére, az egész városban nagy érdeklődést keltett.

A szavazás gyorsan folyt és délig a szavazatok nagyobb felét már beadták. — Nem csökkent az élénkség délután sem, amikor már megindultak a kombinációk a két helyre. Általában az a vélemény volt hallható, hogy Szávay Gyulát és Molnár Kálmánt fogják megválasztani.

Délután négy órakor Fráter Imre dr. választási elnök berekesztette a szavazást és megkezdődött a szavazatok összeszámlálása, ami este háromnegyed hat óráig tartott.

**Beadtak összesen 897 szavazatot.** Ebből tiszta függetlenségi szavazólap volt 411, tiszta városi párti 345, vegyes 146. A beadott szavazatok így oszlottak meg az egyes jelöltek közt:

Molnár Kálmán . . . . .	475
Gábor Jenő dr. . . . .	454
Szávay Gyula . . . . .	434
Szilágyi Imre . . . . .	378

Rajtuk kívül néhányon kaptak még egy-egy szavazatot.

A jegyzőkönyv fölolvasása után Fráter Imre dr. elnök kihirdette, hogy az V. kerületben megüresedett két bizottsági tagsági helyre Molnár Kálmán és Gábor Jenő dr. választották meg, mire a közönség Fráter Imre dr. választási elnököt fáradságos munkájának s a választás pártatlan és tapintatos vezetésének elismerésül megéljenzte.

Az új városatyák közül Molnár Kálmán megbízatása négy évre, Gábor Jenő dré egy évre terjed.

## Itéletidő mindenfelé

### Óriási viharok a külföldön

Berlinből táviratozzák: Teljes huszonegy órája diühöng az orkán Németország déli vidékein. A szélvész a házak fedeleit, gyárak kéményeit sodorja el. Neustadtban a Hardton beült a léghajócsarnok és a repülőtéren a hangárokat is elpusztította a fergeteg. Egy aeroplánt magasra ragadott a szél ereje, aztán a földhöz vágta. Regensburgban, a Königseer, a Bodeni-tavon nagy a pusztulás, minden hajóközlekedés szünetel. A hajósvállalatok egyre-másra kapják a jelentéseket gőzösek katasztrófáiról. A városokban a vilamos közlekedés lehetetlen, a villamos telepek áramszolgáltatásának zavarai miatt akár hány város sötétben volt tegnap.

Pétervárról táviratozzák: Déloroszországban tegnap óta rettenetes hóvihár diühöng. Minden közlekedés megakadt. Saratov környékén, ahol országos vásár volt, a szekerek elakadtak a hóban és a rajtuk levő vásáros nép a hó alatt megfagyott. Eddig husz vidéki vásáros ember megfagyott holttestét találták meg a város körül.

Párisból táviratozzák: Franciaország és Spanyolország között a nagy hóviharok miatt tegnap óta megszünt az összeköttetés. Egész dél- és délnyugati Franciaország magas hóréteg alatt van. A vonatok nyílt pályán megakadtak a hóban. Tegnap a hőmérő a fagypontra nyolc fokot mutatott, ami évtizedek óta a leghidegebb idő ezen a déli tájon. Sok gőzhajó szerencsétlenül járt.

#### Fiume és Zágráb a világtól elzárva.

Zágrábról táviratozzák: Tegnap estefelé hatalmas hóvihar kerekedett a zágrábi vonalon és éjszaka még fokozódott az orkán. Kaproncától Gyékényesig a hófergeteg ledöntötte a táviró- és telefon-póznákat, úgy hogy Zágráb és Fiume a szomszédos helységekkel együtt el van zárva a világtól. A telefon- és táviróösszeköttetés megszakadt, százával dolgoznak a munkások a póznák és vezetékek helyreállításán, ami esetleg napokig is eltarthat.

#### Óriási szélvész Brassóban.

Brassóból táviratozzák: Az éjjel rettenetes szélvihar diühöngött, amely hatalmas fákat döntött ki. Számos lámpaoszlopot és kerítést ledöntött és sok háztetőt megrom-

gált. — Sok telefonállomás tönkre ment. A szélvész ledöntötte az Árpád-szobrot, amely darabokra tört. Igen sok baleset is történt.

## Lers Vilmos kereskedelemügyi államtitkár

Lers Vilmos dr.-t, aki ez év márciusában az államtitkári címet kapta, a király ma a kereskedelmi minisztérium valóságos államtitkárává nevezte ki. Az új adminisztratív államtitkár hatáskörébe előreláthatóan az összes kereskedelmi és összes ipari osztályok fognak tartozni, ami az ügyek tárgyi összetartozásánál fogva a kiváló munkaerejű és nagy tudású államtitkár egységes vezetése alatt kétségtelenül hasznára fog válni a közgazgatásnak.

Az új államtitkár 1869-ben született, még elég fiatalon érte el a közigazgatási hierarkia e magas polcát. Tanulmányait a budapesti egyetemen kitüntetéssel végezte és már mint egyetemi hallgató föltűnt *A Duna folyóra vonatkozó nemzetközi jogállapot és A szuverénitás tana* című nyomtatásban is megjelent értekezéseivel. Államszolgálatba 1892. évben lépett s azóta Baross Gábor, Lukács Béla, Dániel Ernő, Láng Lajos és Hieronymi Károly minisztersége alatt mindig soronkívül lépett elő. Kilenc éve vezeti a gazdaságpolitikai osztályt s Hieronymi minisztersége idején államtitkári hatáskörrel volt megbízva. A mostani kiegyezés tárgyalásait már ő vezette, a jövő kiegyezési tárgyalások előkészítésére pedig a minisztérium kebelében új tagozatot létesített. Az összes most főnmálló kereskedelmi szerződések szóbeli tárgyalásaiban részt vett s a külügyminisztériumban üléselőző vám- és kereskedelmi értekezlet doyenje.

Ő képviselte a magyar kormányt a washingtoni nemzetközi vasúti kongresszuson; a közép-európai gazdasági egyesület berlini kongresszusán a kereskedelmi szerződések technikai reformjára vonatkozó értekezéseivel feltűnést keltett s az előadását követő vitában győztes maradt az osztrák és német eltérő nézetek fölött. Több más külföldi szereplése közül nevezetesebb a két év előtt Heidelbergában való fölszólalása, amely a Nemzetközi jogi és nemzetgazdasági egyesület kongresszusán az olasz kivándorlási ügyről és a jogi személyek honosságáról szolt s a melynek alapján az ő határozati javaslatát fogadták el az előadó javaslatával szemben. Ő képviselte a magyar kormányt a kereskedelmi és iparkamarák londoni kongresszusán, továbbá a világkiállítások nemzetközi szabályozása dolgában tartott berlini értekezleten és ő írta alá Párisban a leánykereskedés elnyomása érdekében és a pornográfia ellen való nemzetközi megállapodásokról szóló szerződéseket.

Mindezekon kívül a szakirodalomban, a már jelzett könyveken kívül számos nagyobb munkát írt, részt vett az osztrák nemzetközi arkivum és az osztrák Staatswörterbuch szerkesztésében, értekezéseket írt a magyar közgazdasági lexikonba és a Pallas nagylexikonba, nagyobb munkát írt a konzuli bíraskodásról s publicisztikai dolgozatai a külföldi és hazai szakfolyóiratokban és napilapokban jelentek meg.

A tudományegyetemen a nemzetközi jog magántanára s előadásait rendszeresen óriási hallgatóság hallgatja. Több ízben már a nemzetközi jog főkéllégiumával is meg volt bízva. Régebben előadásokat tartott a bécsi konzuli akadémián és a budapesti keleti akadémián is, amelynek ezidőszerint felügyelőbizottsági tagja. A magyar békeegyesület alelnöke s a béke eszméjéről írott dolgozatai különféle folyóiratokban láttak napvilágot. A főváros törvényhatósági bizottságának tagja.

Hivatalos pályáján számos kitüntetés érte. 1906-ban *szepeshéltai* előnévvel nemességet kapott és a Ferencz József-rend lovagkeresztjén kívül az európai és eotikus államok csaknem valamennyiének nagyobb rendjeit bírja.

## Baltazár és a zsidóság

### A püspök köszönete a budapesti főrabbi imájáért

Megirtuk, hogy a Rombach-utcai izraelita templomban a királyért és hazáért szokásos ima befejeztével Adler Illés dr. főrabbi a frigyszekrény előtt új könyörgésbe kezdett és imát mondott Baltazár Dezső dr. református püspök egészségéért. A püspök, aki azóta folyógyult betegségéből, most levélben köszönte meg a hitközség szeretetének megnyilatkozását.

A felgyógyulásáért mondott külön ima megkapó jelenetéről Szabolcsi Miksa, az „Egyenlőség” szerkesztője táviratban értesítette Baltazár Dezső dr. püspököt, mire a tiszántuli ref. egyházkerület püspöke a következő megkapó levelet írta a szerkesztőnek:

*Mélyen tisztelt Szabolcsi Ur!*

A Rombach-utcai szent jelenetet tolmácsoló sürgönyéért fogadja hálás köszönetemet. Hogy lélekben mennyire felemelt, azt ki sem tudom fejezni; hogy testileg is felemelt — a könyörgést meghallgató menyeyi Atya hatalmas jobbával — annak fizikai bizonyossága az a csodálatos javulás, hogy ime, *ezt a levelet már irásztalomnál irhatom.*

Legyenek áldva mindnyájan a keresztényi mértéket is túlhaladó szeretetért, a mellyel engem olyan boldoggá tettek s magukat olyan csodálatosan nagygyá.

Öszinte szeretettel és tisztelettel, kész szolgálja.

Debrecen, 1913. dec. 23.

*Dr. Baltazár Dezső.*

Baltazár püspök Adler Illés dr.-nak szintén megköszönte a figyelmességet. A hozzá küldött figyelmes irás a következő:

*Tisztelt Főrabbi Ur!*

Mindnyájunk közös atyja, Istene meghallgatta önnek és népének könyörgését, amit a szentirat-tekercset tartalmazó frigyszekrény kinyitása alkalmából szent héber nyelven érettem, lélekben és érzésben testvérükért, Ő hozzá bocsátottak. Csodálatos hatalom állított talpra s betegágyamból felkelésem első alkalmát megragadom, hogy hálás köszönetemet küldjem önnek és a Rombach-utcai zsinagóga szent gyülekezetének áhítatos jószágukért, amelylyel égi magasságba emelték fel *azt a testvéri viszonyt, amit fenntartani és ápolni a zsidósággal eddig is boldog voltam.*

Az Ur áldja meg Önöket minden áldással lelkük nemességéért, szívük jószágáért.

Debrecen, 1913. december 23.

Alázatos szolgálja  
*Dr. Baltazár Dezső.*

**APOLLO**

Csak 2 előadás.  
Rendes helyárok  
3 órás műsor!!!

**K·A·B·A·R·É**

Két szindarab, több szóló szám. Lajthay, Szathmáry,  
Barthel st., közreműködésével.

**ASTA NIELSEN**

**S. I.**  
főszerepében.

# Öngyilkos uriasszony

## Titokzatos tragédia Debreczenben

Két nap óta szenzációs tragédiáról suttog a fáma város szerte. Egy viruló, fiatal, ösmert, előkelő debreceni uriasszony tragédiájáról, amelyet szenzációssá sűrített egy revolverdörrenés, amely éles hanggal verte föl a Vigkedvü Mihály-utca vasárnap délutáni csöndjét. Csilingelt a mentőkocsi, amely egy szomorú, szép asszonyt szállított véresen, sápadtan gyors vágóban a „Láng-szanatóriumba”.

„Öngyilkosság” . . . „Szenzáció” . . . „Tragédia” . . . suttogta a fáma, amelynek nyomán megindult a kisvárosi mendemonda, a sugdolózó találgatás, a kérdések, a miértek hosszú özöne, amely kandi kíváncsisággal igyekezett szálakba bogozni a tragikus eset szenzációját, föltárni a családi szobák öldöklő jeleneteit, amelyek az élet lejtőjén gyors sikamlással hajtottak az öngyilkosságba egy szomorú, szép asszonyt . . .

Vasárnap délután félhárom órakor a Vigkedvü Mihály-utca egyik új bérházából telefonon hívták a mentőket gyors segélyadásra. A jelentés szűkszavuan csupán csak annyit mondott:

— *Véletlen baleset történt. Kérünk gyors segélyt! Vigkedvü-Mihály utca.*

Se több, se kevesebb. A mentők gyors iramban jelentek meg a helyszínen, ahol az utcai lakás egyik szobájában halotthalavánnyal, véresen, szíve alatt egy lött sebbel feküdt az ottománon egy ismert, előkelő uriasszony. Körülötte a család házi orvosa, egy ismert, előkelő, társasági fiatal ember, a házbéliek és az ijedt szemű cselédség.

A házi orvos már kimosta, bekötözte a sebet s a mentőknek csupán csak annyi dolguk akadt, hogy a fiatal ember intézkedésére a súlyosan sebesült uriasszonyt beszállították a Kossuth-utcai Láng-szanatóriumba, a hol a legnagyobb titokban vették föl s helyezték el az egyik külön szobában. Oly anyyira, hogy még a rendőrhatalóságot sem értesítették sem a mentők, sem pedig a szanatórium vezetősége, amely az esetre vonatkozólag a következőket mondotta munkatársunknak:

— Vasárnap délután félnégy óra tájt a mentők egy ismert előkelő uriasszonyt hoztak be intézetünkbe ápolás végett. *Golyó ütötte seb volt a szíve alatt*, amelynek eredetére vonatkozólag azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az uri asszony édes anyja látogatására Meránba akart utazni s *pakkolás közben, amikor a revolverét akarta eltenni véletlenül elsült*. Több felvilágosítással nem szolgálhatok. *Az uriasszony állapota ma már különösebb aggodalomra nem ad okot*. Először félni lehetett, vajjon a golyó nem ütötte át a szivburkolatot, de a Röntgen-vizsgálattal megállapítottuk, hogy *nemesebb részeket nem ért, sőt magát a golyót sem igen kellett kivenni. Remélhető, hogy mielőbb teljes egészségben távozhatik*.

Mivel a nagy közönség körében a legkülönfélébb mendemondák keltek szárnyra, munkatársunk szükségesnek vélte beszélgetést folytatni a helyszínen, ahol a következő felvilágosítást kapta:

— Ugy délután fél három óra tájt történt. Az utcai lakásban csupán a nagyságos asszony, meg a szakácsnő voltak otthon. A nagysága odabenn tett-vett a szobájában, a szakácsnő a konyhában foglalatzkodott,

amikor egyszerre éles hangon kiáltott ki az urasszony:

— *Juliska jöjjön azonnal!*

A szakácsnő berohant asszonyához, aki *föl s alá járt a szobában, a melléből patakzott a vér*.

— Mit tett a nagysága? — rémüldözött a leány.

Az uriasszony csak a kezével intett, leült a szobában levő ottománra. *A melléből patakzott a vér, biborvörösrre festette a selem pongyolát s a szemén kibuggyant a keserves sírás*.

— *Juliska, küldjön el valakit . . .*

A szakácsnő az egyik házbéli asszonyt szalasztotta el, aki csakhamar egy ismert, társaságban mozgó, előkelő fiatal emberrel tért vissza. Ugy látszik, az asszony már közben beszámolhatott a szerencsétlenségről, mert a fiatal ember csupán ennyit kérdezett:

— *Hol lötte meg magát?*

— *A szívemen* — felelte az urnő és sirt, csak sirt tovább.

A fiatal ember elküldött a család házi-orvosáért, telefonált a mentőkért, intézkedett, mivel az urnő férje még a reggel nyolc óra ötven perckor induló vonattal elutazott szüleihez Nyiregyházára, magával vivén két apró gyermekét.

Az urnőt elszállították a szanatóriumba s a lakásban nem maradt más, csak a szakácsnő, meg a házbéliek. Csüggedten vitatták az esetet, annak ő általuk ismert mellékkörülményeit és várták a gazdát, a férjet, aki a négy órai vonattal meg is érkezett sógorával együtt.

Az egyik szobában a kis íróasztalon egy levél várta. Pár apró sor csupán:

— *Viselje gondját a gyermekeknek és szeresse őket; s mielőtt megítélne engem, olvassa el előbb az anyám levelét . . .*

Az öngyilkossá lett uriasszony ugyanis vasárnap reggel egy levelet kapott édesanyjától, aki azelőtt Komáromban lakott s jelenleg Meránba üdül. Hogy mit tartalmazhatott ez a levél, azt nem lehet tudni, de mindenesetre ez lehetett indító oka az öngyilkosságnak.

Mert, hogy tényleg öngyilkosság történt, az ma már tagadhatatlan. Öngyilkosság olyan indító okokból, amelyek csupán egyetlen szóval jelölhetők meg: *Szerelem*.

Az uriasszony, aki alig két éve került Debreczenbe férjével, akivel öt esztendeje él együtt boldog házasságban, pár hónappal ezelőtt egy ismert fiatalemberrel ismerkedett meg egy mulatságban. A két fiatal lélek között lassan szövődött-bogozódott sok összevágó érzés, szenvedély. A férj a napokban megtudta a dolgot, fiúlebe sugta a mendemonda, nyíltan bevallotta az asszony. S a férj igazán nobilisan viselkedett, amikor perpatvar nélkül, családi jelenetek nélkül *főljánlotta a válást*. Annál is inkább, mivel arról volt szó, hogy a *fiatalember nőül akarja venni az urnőt*.

Megegyeztek. Ugy volt, hogy a gyermekek a férjénél, illetőleg ennek szüleinél maradnak s az asszony addig, amíg a válópör eldől az édesanyjához megy. Vasárnap reggel a férj el is utazott két apró kis gyermekével s abban állapodtak meg, hogy ujesztendő után az asszony is elutazik.

És itt jött közbe valami. *Az a levél,*

amelyről az öngyilkossá lett urasszony férjéhez intézett soraiban említést tesz, s amelyet Meránban üdülő anyjától ugyancsak vasárnap reggel kapott. Hogy mi lehetett ebben, hiába gondolkozunk rajta, megmagyarázni nem lehet, találgatni pedig nem szabad.

(rrk.)

## A takarékos nábob halála

### Nyolcmillió örökség

A fővárosban meghalt *Teleky József* gróf aki nemcsak Erdélynek, hanem az egész Magyarországának leggazdagabb arisztokratái közé tartozott. *Teleky* gróf végrendeletét most bontották föl és kitünt, hogy *nyolcmillió koronára rugó vagyon maradt utána*. A hatalmas vagyon általános örökösévé az elhunyt nábob *Teleky József* grótot, *Teleky Ádám* gróf kis fiát tette.

A kis *Teleky József* még nem is tudja, hogy milyen horribilis vagyon birtokába jutott. Egylőre szorgalmas és ambiciózus gimnázista, akire pedig édes apja révén is tekintélyes örökség vár. Amíg azonban szüleinek vagyona meg fog oszlani, addig a nyolcmillió *Teleky-örökségnek* kizárólagos birtokosa lesz.

Az elhunyt nábobról nagyon érdekes dolgokat mond el marosvásárhelyi jelentés, amelyet a következőkben adunk közre:

*Teleky József* gróf vagyona leginkább azzal növekedett volt, hogy anyja az utolsó Radák-leány volt és ennek elhunyt után az egész Radák-vagyon ő reá maradt. A fukarságig takarékos volt *Teleky József* gróf s e szokását pedantériával felelesztette már ifjú korában. Egy osztálytársa, aki Bécsben együtt lakott vele hónapos szobában, beszéli a következőket:

— *Teleky József* gróf, mint bécsi tanuló, a hutorozott hónapos szobában elhelyezett egy sokfiókú íróasztalt, amit hárbe vett. Az íróasztal fiókjaira kis cédulákat ragasztott ilyen feliratokkal:

- Ruházat.
- Élelem.
- Mulatság.
- Mosás.
- Iskolai szükségletek.

Minden fiókba elsején, amikor a pénzt megkapta, elhelyezte az egyes tételekre szánt összegeket és onnan szedezgette ki a pénzt külön-külön célokra. Megtörtént aztán hónapoközben, hogy az egyik fiókból kifogyott a pénz, míg a másikban felesleges volt. Ekkor *Teleky József* gróf a másik fiókból kölcsön vett, például a „Mulatság”-fiókból az „Élelem” részére és ilyenkor a kölcsönvett összegről bont tett az illető fiókba. Hónap végén aztán számadást csinált. Lakótársa ilyenkor nagy gondba merülve látta *Teleky József* grótot, ahogy iszonyu fejtörésekkel számolgatott, hogy a fiókok adósságát kifejezze s egyik fiók feleslegével a másikét pótolja és megállapítsa a végeredményt, ami mindig úgy ütött ki, hogy az összegezés maradványt tüntetett föl.

Egyetlen passziója volt a számadásokon kívül az utazás. Évenként egy-két nagy utazást tett, de a takarékoság dominálta ezeket az utakat is.

Ez a takarékoság hozzájárult ahhoz, hogy a nagy vagyont mind nagyobbra sokasította. Családtalan legényéletet élt. Betegség feliratu fiókja nem volt s ezért vitette magát kórházba.

A közéletben nem vett részt. Egyetlenegyszer szerepelt, ezelőtt másfél évvel, amikor a munkapárt minden megmozgathatót megmozdított és ekkor *Teleky József* gróf is megjelent a főrendiházban, szavazott és elment, többet nem látták.

## Hol van Jánosi?

— Nyilatkozat. —

A „*Debreceni Ujság*“ keddi száma tudósítást közöl a függetlenségi párt vasárnapi népgyűléséről, amelyet a Varga-utcai városatyaválasztás ügyében tartottak. E tudósításban a „*Debreceni Ujság*“ az összes, bizonyára borsos közbeszólásokat agyonhallgatván, szépen előadja, hogy mikor Bacsó Dezső dr. ur a városi párttal foglalkozott, közbe kiáltották: „*Panamapárt! Hol van Jánosi?*“

Hát én megmondom: hol van Jánosi!

Ott, ahol a város javáért panama nélkül dolgoznak.

És ott, ahol a panamák ellen, bármelyik párt berkeiből indulnak is ki azok, elszántan küzdenek.

Ezt a neki nem tetsző dolgokat tudomásul venni nem szerető „*Debreceni Ujság*“ (és közbekiáltója is) vegye végre tudomásul.

Jánosi Zoltán.

## Rendházból a tébolydába

### Pornográfia a szószéken

Nagybányáról jelentik az alábbi épületes történetet: A nagybányai minorita rendházban töltötte napjait évtizedek óta Teofil barát. Nem tartozott azok közé, akik a világtól elzárkózva, a rendház komor falai közé száműzték magukat; különösen az utóbbi években élt a korával járó szabadsággal s sürün látogatta a nagybányai vendéglőket. Az ivásnak adta magát s nem valami épületes jeleneteket rögtönzött, úgy, hogy a házfőnök utóbb kénytelen volt megtiltani neki a kapun kívüli sétákat. Karácsony napján a minoriták templomában Teofil barát tartotta a misét. A templom zsufolásig megtelt férfiakkal és nőekkel. Áhitattal hallgatták a szent beszédet, amely egyszerre leírhatatlan botrányba fult. Minden átmenet nélkül így szólott ugyanis Teofil barát a hívőkhez:

— A nők nem a mise kedvéért jönnek a templomba, hanem a szép és derék sekrestyés kedvéért...

A hívők egymásra néztek, a nők között nagy zugolódás támadt s a botrány még csak fokozódott, amikor Teofil barát még erősebb szavakkal bélyegezte meg a nőket, olyanokkal, amelyek nem türik meg a nyomdafestéket. A misének vége szakadt és karácsony első napján egvébről sem beszéltek Nagybanán, mint Teofil barát szent beszédéről. — Másnap a nagybányai kórház ápolói két rendőrrel megjelentek a rendházban és meghívták Teofil barátot egy kis délelőtti sörözésre.

— Csak hogy megszabadulhatok a pokolfészekből! — mondotta megkönnyebbülve és követte a rendőröket a nagybányai kórházba, ahol az elmeorvososztályban helyezték el.

Kitüntette a bécsi, párisi és londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

**CSUZ :: KÖSZVÉNY :: REUMA**

ellen a legjobb házi szer a híres

**KIRÁLY-BALZSAM**

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bevitelével a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 K teljes használati utasítással.

Kapható a feltaláló és készítő

**GRÓSZ NAGY FERENCZ**

gyógyszertárában

Kossuth-u. 8. A színház mellett.

## A skizma-pör

— Második nap —

A máramarosszigeti skizma-pert ma folytatta a debreceni kir. törvényszék kiküldött büntető tanácsa Tóth Aurél dr. kir. ítélőtáblai bíró elnöke alatt. Ma még mindig Voropcsuk kihallgatása foglalta le az időt. A tárgyalásról Máramarosszigeti tudósítónk a következőket jelenti:

Ma délelőtt a törvényszék folytatta Voropcsuk György kihallgatását. Voropcsuk a vizsgálóbíró előtt beismerő vallomást tett, míg tegnap és ma módosította vallomását. Az elnök figyelmeztette arra, hogy a bíróság enyhítő körülménynek veszi azt, ha töredelmes vallomást tesz.

Voropcsuk ezután elmondja, hogy az oroszországi Gerovszky-fiúk, Gerovszky ügyvéd és Gerovszky Sándor orvos voltak annak a mozgalomnak a vezetői, amely azt célozta, hogy a ruténlaktá magyarországi részeken a görög keleti vallás domináljon. — Gerovszkyékkel ő Kabalyuk Sándor lakásán ismerkedett meg. Kezdetben nem igen szimpatizált a pravoszláv eszmével, mert sehogy sem tudta összeegyeztetni felfogásával, hogy egyháza feje egy világi ember, az orosz cár legyen. Később Gerovszkyék megígérték neki, hogy ha Lucska községben szervezi a ruténeket, kolostort építenek és ő lesz a kolostor főnöke. Ekkor csatlakozott a mozgalomhoz. Többször járt Galiciában és Oroszországban. Gerovszkyék egy ízben Oroszországból elküldték vele egy József nevű görögkeleti papot, hogy kísérje Izára. Ő nem Izára, hanem Körösmezőre kísérte, ahol egy csűrben elrejtette, mert félt a hatóságoktól.

Az elnök: Miért küldtek egy egész csoportot a fiut Oroszországba?

A vádlott: Nagy volt az érdeklődés az összes községekben a mozgalom iránt, azért küldöttük őket Oroszországba, hogy papok legyenek.

Az elnök: Nem ez volt maguknak a célja, hanem az, — amint a vizsgálóbíró előtt is kijelentette — hogy ha papoknak nevelik őket, ezeket a papokat a hatóságok üldözik, erre Gerovszkyék és a többi orosz vezetők a külföldi lapokban joggal szidhatják a magyarokat.

Elnök bátorítja Voropcsukot: Valljon igazat, hiszen nem főbenjáró bűnről van szó.

Vádlott: Nem öntudatosan jár tel, hanem Gerovszky utasításai szerint, amelyeket nem is értett mindent.

Elnök: Ön sokkal okosabb és sokkal nehezebb kérdéseket oldott már meg tegnap.

Vádlott: A hittérítés és az imakönyvek terjesztése egész jó üzlet volt, mert 50 százaléket kaptunk a „Szózat az igaz keresztényekhez“-ért.

Elnök nem tudja, hogy ezek terjesztése közel jár a hazaáruláshoz.

Vádlott: Csupán az elhalt cárról volt szó azokban, s ezt az imát is kitöröltem.

Elnök: De a terjesztetekben nem tette meg.

Vádlott: Hát egy kis könnyelműséggel jártam el.

Elnök a tárgyalást megszakította s folytatását holnap délelőtt kilenc órára tűzte ki.

(Bobrinszki gróf mindent tagad.)

Pétervár, december 30. Bobrinszki Vladimir gróf a máramarosszigeti rutén pör alkalmával úgy nyilatkozott a Pétervári Távirati Iroda munkatársa előtt, hogy ő a vádlottak egyikét sem ismeri Alexiusz athoszhegyi szerzetes (Kabalyuk Sándor) kivételével, akivel annak oroszországi látogatása alkalmával sokat beszélgetett az ortodoxiáról és a ruténeknek az ortodox egyház kötelékébe való visszatéréséről, de politikáról nem esett közöttük szó, mert Alexiusznak fogalma

sincs a politikáról és nem érdeklődik a politika iránt.

Alexiusz kitünően ismeri a szentírást és a szentatyákat, de nem ismeri az orosz világi írókat. Alexiusz nem is gondolt természetesen arra, hogy elárulja uralkodóját. A debreceni törvényszék elutasította Alexiusznak abbéli kérését, hogy Bobrinszki gróft, aki a fentieket esküvel hajlandó megerősíteni, tanúként idézze meg. Sem a galíciai orosz iótkonysági egyesület, sem más egyesületek vagy magánosok nem támogatták végül az ortodox hit magyarországi terjesztőit, hasonlóképpen nem küldtek brosurákat, könyveket és újságokat sem egyes orosz kolostorok leszállított áron vagy ingyen, mindenestre adtak a rutén zarándokoknak szent könyveket és imakönyveket.

Amit a vádirat az orosz rubelekről és kopekekről mond, az merő kitalálás. A rutén nép szegény és Oroszországba, különösen pedig Besszarábiába megy dolgozni és onnan hozza magával a rubeleket és kopekeket, a mélyeket éppen úgy lehet találni a görög keleti egyesült, mint az ortodox ruténeknél. — Senki sem hozott számos ifjút és leányt a kolmi és jablocsini kolostorokba és nem képeztek ki leányokat apácáká, mert az ortodox egyház szabályai szerint negyven évnél fiatalabb nő nem lehet apáca. Egy orosz kolostor iskolájában mindössze egy magyarországi tizenhét éves ifjú tanult és más orosz kolostorokban három magyarországi novicius van, akik huszonnyolc-harminc évesek.

A vádirat tehát oly dolgokat állít, — mondja Bobrinszki gróf — amelyek a valóságban nem léteznek.

## Színház

\* „Lumpácius Vagabundus“. (A színházi iroda jelentése.) Az év utolsó napján, Szilveszterkor igen stilszerű darabban bucsuzik a színház az ó-évtől. Műsorra kerül ugyanis a „Lumpácius Vagabundus“, vagy „a három jó madár“ című pompás énekes bohózat, melynek keretében elsőrangú kabaré-előadással emelik az amugy is rendkívül mulattató darabot. A darabban és a kabaréban az egész színtársulat fellép. A „három jómadarat“ Kassay, Nagy és Rónai játsszák, a többi főszerepeket Nagy Aranka, V. Márkus Angela, akik a kabaréban is részt vesznek, továbbá Károlyi, Bányai, H. Serfőzi, aki szintén fellép a kabaréban, Szentiványi, Vándory, Fehér, Bérczi. Ezenkívül ön-

**ARANY BIKA**

MOZGÓSZÍNHÁZ

BEJÁRAT JÓZSEF KIR. HERCEG-U.

Telefon 7-99.

Sylveszter este az Arany Bika Mozgósínházban közki-vánatra be lesz mutatva a híres :-:-:

**KELLY DRÁMA**

3 felvonásban és a remek kíséreműsor

Ma nagy Sylveszter-estély a Royal-kávéházban

MAGYARI IMRE ÉS FIAI zenekara közreműködésével!!

álló kabaré-számokkal szerepelnek: Mucsi Anna és Kormos, Borbély Lili, Oláh, Sz. Nagy Imre és a már előbb felsoroltak. A darab kezdete kivételesen 7 óra lesz. Az előadás B) bérlete.

\* „Budagyöngye“ **ujévkor délután.** (A színházi iroda jelentése.) Az újév első délutáni előadása Ascher kitünő operettje, a „Budagyöngye“ lesz. Ez a pompás, kacagtató operett igazán érdemes arra, hogy egy délutánt kellemesen eltöteni akaró, akár felnőt, akár ifju vagy gyermek megnézze. Van a darabban minden: hangulatos énekszámok, kitünő táncok, sok tréfa, móka, szép zene. Ki kell különösen emelnünk a „Macska bácsi“ (Kassai) mókáit és táncait: Borbély Lilivel és Oláh Gyuszival, Mucsi-Szalai táncát, a két kis herceg (Witt Böske és Horváth Manczika) táncát. Jegyeket már máttól kezdve lehet váltani a színházi pénztárnál.

\* „A konventbiztos“ (A színházi iroda jelentése.) Az újév első drámai ujdonsága, Farkas Pál megrázó momentumokban bővelkedő drámája, „A konventbiztos“ lesz. A darab tárgya a világtörténelem legérdekesebb színteréből, a nagy francia forradalomból van merítve. A drámai személynét rég foglalkozott olyan lelkesedéssel darabban, mint „A konventbiztos“-sal, amelyben csaknem az egész társulat játszik. A fő női szerepben Halassi Mariska jutott pompás drámai feladathoz, nagyobb szerepeket játszanak még Uti Gizella, Károlyi Ibolyka, Nagy, Fehér, Bérczi, Vándory, Madas, Szalai, Rónai, Kassai és Kormos.

## HIREK

— **FIGYELMEZTETÉS.** A „Debreceni Független Ujság“ naptárát minden előfizető kivétel nélkül megkapja, még az ujonnan belépők is. Azonban figyelmeztetjük hátralekös előfizetőinket, hogy nagyszabásu naptárunkat mindaddig nem kaphatják meg, míg tartozásaikat ki nem egyenlítik.

— **Az ó-évszáró- és újévi istentiszteletek.** A debreceni református templomokban 1913. december 31-én, szerdán délután imát mond a Nagytemplomban Szele György lelkész, a Kistemplomban Dicsőfi József lelkész, a Kossuth-utcai templomban Polgár Gyula s.-lelkész, az ispotályi templomban Uray Sándor lelkész, a csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a homokkerti imaházban Boér Károly vallásoktató lelkész.

1914. év. január 1-én, csütörtökön délelőtt a Nagytemplomban Gáborjáni Szabó Gábor s.-lelkész, délután Danka József hittanhallgató, a Kistemplomban délelőtt Dicsőfi József lelkész, délután Elekes Gyula hittanhallgató, a Kossuth-utcai templomban délelőtt Uray Sándor lelkész, délután Szarka László hittanhallgató, az ispotályi templomban délelőtt Boér Károly vallásoktató lelkész, délután Doktor Dezső hittanhallgató, a csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a homokkerti imaházban Polgár Gyula s.-lelkész.

Az ágostai hitvallásu evangélikus templomban ó-év estéjén 5 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet. — Újév napján délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet. Délután 3 órakor ima.

— **Miklóssy püspök a főrendiházban.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a főrendiház december 29-én tartott ülésében Miklóssy István hajdudorogi püspököt a főrendek névjegyzékének II. fejezetébe beiktatta.

— **A svéd anyakirályné meghalt.** Stokholmból táviratozzák: Zsófia anyakirályné ma reggel hét óra tájban meghalt. Az anyakirályné II. Oszkár király özvegye volt és 1836-ban született mint nasszau hercegnő és 1857-ben ment nőül Oszkár svéd trónörökös-höz, aki aztán Svédország és Norvégia trónjára jutott. Hat évvel ezelőtt jutott özvegy-ségre s ettől fogva teljesen visszavonultan élt.

— **Kossuth Ferenc nagybeteg.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Kossuth Ferenc ismét súlyos beteg. Erőt vett rajta asztmája és reumája. Alig tudott lélegzetet venni, aludni nem tudott. Müller Kálmán báró, a háziorvosa van mellette. Ma meglátogatta a menyasszonya Benyovszky grófné is.

— **Balkányi Miklós dr. kitüntetésé.** A hivatalos lap mai száma közli a következő királyi kéziratot:

Személyen körüli magyar miniszterem előterjesztésére dr. Balkányi Miklós debreceni ügyvédnek, a közélet terén szerzett kiváló érdemei elismeréséül a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1913. évi december 12-én.  
FERENC JÓZSEF sk.  
Báró Burián István sk.

Már egy héttel előbb jelentettük ezt a kitüntetést s már akkor is általános volt az öröm, amely a tömeges gratulációkban és üdvözlésekben a kitüntetett iránt mindenfelől megnyilvánult.

Balkányi Miklós dr. kir. tanácsosi kinevezéséről az összes fővárosi délutáni lapok megemlékeztek. Egyesek, mint például a Pester Lloyd bővebben foglalkoznak a Debrecen határain túl is nagy tekintélynek örvendő férfi munkásságával. Ez a lap kiemeli közgazdasági tevékenységét megemlítvén, hogy Balkányi Miklós dr. volt a megalapítója a debreceni telefonhálózatnak, amelyet fölvirágoztatott, ő vezette be Debrecenben és környékén a modern homoki szőlőgazdaságot.

— **A kormány a munkanélküliség enyhítésére.** A debreceni kereskedelmi- és iparkamara legutóbbi közgyűléséből felterjesztést tett a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a munkanélküliség enyhítése érdekében a tervbe vett állami közmunkák és beruházások sürgősen megkezdhessenek. A miniszter ma felelt a kamarának s leiratában a következőket mondja: „Utalással az említett felterjesztésre értesitem a kamarát, hogy amint azt már a miniszterelnök ur a képviselőház folyó évi november hó 29-én tartott ülésében kifejtette a kormánynak állandó gondját képezi a munkanélküliség által okozott inség enyhítése és a maga részéről minden lehető elkövet, hogy a rendelkezésére álló eszközökkel így a tervbe vett állami közmunkák és beruházások foganatosításával segítségére jöjjön az iparnak és a munkalkalmakat lehetőleg szaporítse“.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi miniszter Keleti Izsó műszaki tanácsost a közműves-, kőfaragó- és ácsmeisteri képzettség megvizsgálására Debrecenben a szervezett bizottság elnökévé nevezte ki.

— **Szedősztrájkok Ausztriában.** Bécsből táviratozzák: Prágában kezdődött meg a szedők mozgalma és most egész Ausztriában tarifa-harc ütött ki a nyomdászok és a szedők között. A prágai lapok már hetek óta vagy egyáltalában nem, vagy pedig csak kis terjedelemben jelentek meg és más ausztriai városokban is hasonló bajok léptek fel. Tegnap a gráci nyomdákban léptek sztrájkba a szedők, úgy hogy ma reggel az ottani lapok sem jelentek meg. Másik érdekes következménye a szedő-sztrájknak az, hogy a hangversenyek és mulatságok rendezői lemondották a legközelebbi időre tervbe vett estélyeket, mert nem tudtak plakátokról és reklámokról gondoskodni és így attól tartottak, hogy nem lesz elég közönség.

— **Degenfeld Imre gróf váltója.** Az osztrák hivatalos lap hirdetési rovatában ma a következő hír jelent meg:

„Ismeretlen tartózkodásu Degenfeld Imre gr. téglási fölbirtokos ellen a bécsi kereskedelmi törvényszéknél Uzel Antal és Fia udvari szállítók 15,000 korona követelés és járuléka miatt panaszt tettek. A gróf jogainak védelmére a törvényszék állított gondnokot“.

Degenfeld Imre gróf jogvédőjét Nasch Miksa dr. ügyvédet delegálta a törvényszék. E hír kapcsán Degenfeld Imre grófhöz közel álló helyről származó hír szerint a gróf jelenleg magyarországi birtokán tartózkodik és ügyeinek rendezése céljából már a napokban Bécsbe utazik. Az Uzel cég peresített váltóját Degenfeld gróf egy gavallér tartozása fejében írta alá.

— **„Állat az emberben“** mai utolsó előadása az Uránusban. A debreceni publikum soha még filmről nem nyilatkozott oly igaz és bensőséges elragadtatással, mint az „Állat az emberben“ című óriási színpompás filmcsodáról, amely két napon keresztül a nézők százait vonzotta az Uránus-színházba. Nem tudjuk, hogy e gyönyörű képnél mit csodáljunk jobban: az emberi zsenit, amely a szenzációsnál szenzációsbab trükköket talált ki, a rendezői ötletességet, amely egyik plasztikus jelenettel a másikat győzi le, vagy a pazar kiállítás, amely vagyonba került. A soha nem élvezett szenzáció ingerét kelti fel bennünk a kép legnagyobb jelenete; a bányarobbanás. Átérezzük Sartigni mérnök halálfélelmét, akit az utolsó pillanatban ment meg a kis Suzanne. A csodás kép még csak ma, szerdán marad műsoron.

— **Szilveszteri kabaré a Pilseniben.** Az a jótékony célú kabaré-est, mely a pilseni sörécsarnokban lesz szilveszter estéjén igen nívós, kellemes szórakoztatást ígér. És hogy ezt a közönség is így véli, bizonyítja legjobban az, hogy már a tegnapi napon egy egész sereg asztalt foglalt le a legdistingáltabb közönség. Ez nem is csodálható különben, amikor a közönség kedvencei vetik latba legjobb tudásukat egy igazán pajzán, mulattató est sikeréért. Többek között fellép Borbély Lili a nagy közönségszolgálat örvendő primadonna, továbbá Bánvai Irén, Lajtai Károly, Szalay Gyula és Kormos Ferenc. — Belépti-díj 50 fillér lesz. Asztalokat és helyeket fenntartani előre, személyenként 1—1 koronáért lehet a pilseni-sörécsarnokban minden időben.

— **Száztíz éves asszony halála.** — Egy hosszú évszázadnál nagyobb időt élt asszony halt meg tegnap Szatmáron. Az elhunyt öz. Weisz Ignácné, aki 1803-ban született Udvari községben. A nagy kort ért asszony agkori végelgyengülésben halt el és tegnap temették.

— **Rabbiválasztás Érmihályfalván.** — Az érmihályfalvai hitközség a múlt vasárnap ejtette meg a rabbiválasztást. A rabbi tisztességét Schönfeld Bernátra bízták, helyettesévé pedig Rubin Jakabot választották meg.

— **Belépés a „Zion-egylet“ kötelékébe.** Aki a „Zion“ debreceni betegsegélyző-egylet kötelékébe rendes tagnak belépni kíván és ezt január 20-ig az egylet irodájában (Piac-utca 63. sz. földszint, nyitva délután 6—7 óra között) bejelenti, hat korona felvételi díj fizetése alul felmenetetik. Bővebb felvilágosítás és belépő ív az irodában kapható. Az előjárás.

Korona-Passage

Telefon 3-28.

URANUS

Ma utoljára!

Kizárólagos joggal

Állat az emberben.

(Egy emberi szörnyeteg) ... Társadalmi életkép 5 részben.

Mindvégig gyönyörűen színezve!!  
Párisban 500 előadást ért el. — Az előadások nem folytatólagosak, pontosan 6, 8 és 10 órakor kezdődnek.

RENDES HELYÁRAK: ... Bérlet, igazolvány- és trafikjegyek érvényesek.

---

Csütörtökön —:::— Pénteken

Január hó 1-én, 2-án

Kakó, a szerezsen király.

Pompás vígjáték 2 felvonásban. Főszereplő Mária

Ezen kívül remek újévi mulatságos „PÁTHÉ“ MŰSOR.

— **Panamák a brüsszeli tőzsdén.** Berlinből táviratozák: Egy idevaló lap kipattanotta, hogy a brüsszeli tőzsdén a tanács több tagját megvesztegették egyes vállalatok, mikor arról volt szó, hogy részvényeiket fölvegyék a hivatalos árjegyzésbe. A vád Berlinből egy antwerpeni ujságba került s azután több brüsszeli lap is közölte. Ennek következtében a tőzsde vezetősége vizsgálatot rendelt el, amely kiderítette, hogy csakugyan sűrűn fordultak elő megvesztegetések. Így például egy külföldi közúti vasutvállalat negyvenezer frankot fordított egyes tőzsdetanácsosok megkenésére, egy belga sörgyár, amelynek részvényei az utóbbi időben több mint egy millió frankot vesztek, körülbelül százezer frankot fordított vesztegetési célokra. A vizsgálatot titokban folytatják.

— **Czipészpári tanfolyam.** A debreceni ipari szakiskolán folyó évi január hó 11-én, vasárnap délután 3 órakor nyílik meg újból az eddig oly szép sikerekkel záródott czipészpári tanfolyam. A szakiskola igazgatóságának ezúttal is a jónévű előadó, Széplaki Józsefnek sikerült a tanfolyam vezetésére megnyerni. A tanfolyamon sem beiratási, sem másnemű díjakat nem szednek. Tanítani fogják a szabáscsrajzot és vele kapcsolatban a mértani rajzot, az anatómiát a bőr- és czipészpári technológiát, kalkulációt, stb. A tanfolyamon résztvenni óhajtok mielőbb jelentkezzenek a tanfolyam vezetőjénél, Széplaki Józsefnél Simonffy-utca 8. sz. alatt. A beiratkozott hallgatók pedig január hó 11-én teljes számban legyenek jelen az ünnepélyes megnyitáson, hol az érdekeltség színe-jáva lesz jelen. A tanfolyamra vonatkozó bővebb információkat tartalmazó füzetet, melyben a szakiskolán rendezett mindennemű tanfolyamra vonatkozó tudnivalók benn foglaltnak, a szakiskola igazgatóságánál díjmentesen kaphatók.

— **Minden Szilveszteri mulatságnál** többet ér az Uránus mai műsorát megnézni. Utoljára kerül bemutatásra „Állat az emberben” című 5 felvonásos filmesoda.

— **Rablógyilkos merénylet Szegeden.** — Szegedről jelentik: Tegnap délután fél hat órakor Szegeden a Boldogasszony sugárút 18. számú házban vakmerő rablógyilkos merénylet történt. Itt lakik Vértessy Gusztáv vasutas, aki egyik szobáját alberletbe adta Szüics Ignác vasuti hivatalnoknak. — Vértessyék a karcsónyi ünnepeket a fővárosban töltötték és az egyik bankban nagyobb összegű pénzt vettek föl. Ezt valahogyan megtudta két gyanús ember, akik Vértessyékét léptenyomon követték. Velük együtt leutaztak Szegedre, utánuk mentek s így megtudták, hogy hol laknak. Megvárták, míg eltávoznak a lakásból, és ekkor álkulcsal fölnyitották a házat. A betörők véletlenül Szüics Ignác szobájába hatoltak. Felfeszítették az összes szekrényeket, felforgatták az összes szobát és keresték a pénzt. Javában dolgoztak, mikor váratlanul a szoba bérlője, Szüics Ignác hazajött. Alig lépett be a szobába, az egyik betörő nekítámadt:

— Add ide a pénzedet, mert különben azonnal meghalsz!

Szüics bírokra kelt a betörővel, aki hatalmas kést rántott elő és Szüicsöt összevissza szurkálta. Szüicsnek még volt annyi lélekjelenléte, hogy öklével beütötte az ablakot és az utcára kiáltozott. Az éppen arra sétáló Lindenfeld Miklós tüzérkaplár és öccse erre behatoltak a lakásba. Az egyik betörő megugrott, a másikat pedig a tüzérkaplár elfogta. Szüics Ignácot súlyos sérüléssel a kózkórházba szállították, az elfogott betörőt: Körösi Lajost pedig a rendőrségre vitték.

— **Tolvaj szabósegéd.** A szolnoki rendőrség távirati értesítésére a debreceni rendőrség ma őrizetbe vett egy H. Nagy István nevű szabósegédet, aki Szolnokon házi gazdája kárára, szekrényének feltörése után abból 20 korona készpénzt ellopott és megszökött. A tolvaj szabósegéd Debrecenbe jött, ahol a kózkórházban vétette föl magát gyógykezelés végett.

— **Csütörtökön — újév első napján** d. u. 3 órától 5-ig mérsékeltlen leszállított helyárrakkal nagy előadást rendez az Uránuszínház, ez alkalommal bemutatóra kerül a teljes esti műsor, mely csupa kacagató képekkel van összeállítva.

— **Nincsen szükségünk fertőtlenítő szerekre,** nem kell a sublimát, carbol és lysiform, hogy a fertőző betegségeket elkerüljük, csak szándékosan ne vigyünk bacillussokat szervezetünkbe tisztátalan, szánsavval telített kutyvizek használatával.

Az egyedüli megbízható üdítő víz az egész világon elterjedt Szt. Lukács-fürdői „KRISTÁLY” forrásvíz, mely nélkülözve az ásványvizek kellemetlen ízét, a mindennapi életben már nélkülözhetlenné vált. Olcsó, üdítő és kellemes.

Kávéházakban, vendéglőkben és büffekben poharanként is kapható. Lerakat minden előkelőbb fűszerüzletben. Főraktár „Központi drogeria” Piac-utca 20. sz., honnan a vizet a házhoz is szállítják.

— **50%-ot takaríthatunk meg fűtőanyagban,** ha az ajtókat és ablakokat léghuzat elzáróval látjuk el. Kapható **Mentze Henrik** újdonságok áruházában. Piac-utca 38. sz.

## KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.	
Magyar hitel	888 —
Osztályk hitel	888 —
4. osztályk koronajáradék	887 —
Államvassal	707 —
Jelszóbank	488 25
Rimaszombat	848 60
Naglóvári	787 —
Köszvény	880 —
Uránusz:	
Magánleltározási kamatláb:	
Bécs 5 $\frac{1}{2}$ %, Berlin 4 $\frac{1}{2}$ %, London 4 $\frac{1}{2}$ %	
Budapesti gabonátőzsde.	
Svay K. (Strasser és Könyg) débr. bismányos távirati jelentés:	
Busa májusra	10-46
októberre	11-14
1914. ápr.	7-88
Rosá októberre	8-76
áprilra	8-76
Zab októberre	7-49
áprilra	7-88
Tengeri 1918. év októberre	6-55
máj	
Kézzárú változatlan.	

## Nagy fizetésképtelenség a Moskovitz-cipőgyár miatt

Nagyváradról jelenti a „Magyar Távirati Iroda”: Az időközben fizetésképtelenné vált Moskovitz-cipőgyár, amikor még az üzemet főtartarthatónak vélték, fölemelte alapitóját 2 millió koronára. Az igazgatóság tagjai nem rendelkezvén a tőkefőlemeléshez szükséges összeggel, az új részvényeket lombardirozták a „Biharmegyei Takarékpénztárnál”. Ez az intézet az igazgatósági tagokat a részvénytőke befizetésére szorították.

Miután több igazgatósági tag nem fizetett, a perlések egész légiója indult meg és az egyik igazgatósági tag fancieskai Schwarz Ferenc is pereltetvén, ennek fancieskai és dobai birtokára 1.506.000 korona erejéig végrehajtási foglalást vezettek. Miután több igaz-

gatósági tagnál a követelés behajthatatlanná vált, ezek tartozásának fizetése is Schwarz Ferencre hárult, akit ezenkívül mint a Biharmegyei Takarékpénztár részvénytőkéjét emelő szindikátusának tagját, a fölszámolt Biharmegyei Gazdák Áru- és Hitelintézetének igazgatósági tagját és fő részvényesét is súlyos veszteségek érték.

Schwarz Ferencnek most január 1-én tartozásának törlesztésére 500.000 koronát kellene fizetnie, azonban Schwarz előre bejelentette, hogy erre most képtelen és ha a Biharmegyei Takarékpénztár erre szorítaná, úgy fizetésképtelenséget jelent. A Schwarz-családnak Biharmegyeiben nagy kiterjedésű birtokai vannak és a családtagok között most folyik a tárgyalás a mentés érdekében.

**Fizetésképtelenségek.** A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Federer Ferenc divatárus Budapest, Királyu-u. 89., ifj. Adler Testvérek Budapest Baross-utca 124., Weisz Benő Győr, Mendel Ábrahám szüics Budapest Károlykört, Dellmann Lajos Kolozsvár, Plesz Nátán Nagyajosfalva, Mannhardt Jenő, cipő- és divatárkereskedő Nagyvárad, Paroczay István Nagyvárad. — A Neuer Wiener Kreditorenverein jelenti: Leipnik és Adler kézműárucég Makó, Fein Ármán divatárus, Hódmezővásárhely, Kende Mór vaskereskedő Királyhelmec.

## TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Uj joggyakornok.** A debreceni kir. ítélőtábla elnöke Vertse K. Andor végzett joghallgató, nyiregyházi lakost a debreceni kir. ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

§ **Fiatalkorúak bírósága.** A hivatalos lap mai száma közli az igazságügyminiszternek az 1913. évi VII. törvények életbeléptetésével kapcsolatos rendeletét, amellyel az összes törvényszékeknek, amelyeknek büntető hatáskörük van, valamint tizenhárom járásbíróságnál megalakítja a fiatalkorúak bíróságát. A rendelet szerint fiatalkorúak bírósága lesz a gyöngyösi, úpesti, erzsébetfalvai, munkácsi, pápai, ungvári, sztrópkói, rozsnói, késmárki, körösbányai, belényesi, lévai és verseczi királyi járásbíróságoknál.

§ **Királysértés a filmen.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A budapesti büntetőtörvényszéknek Kállay Miklós dr. elnöklésével itélkező tanácsa előtt ma Rechlich Viktor fiueme moztulajdonos állott vádlottként. Az ügyészség királysértéssel vádolta egy film miatt, amelyet „Sole” című fiueme moztulajdonos adott elő. A balkáni háború idején játszották a filmet, amely a négy szövetséges balkáni uralkodót ábrázolja egy törzson. A négyfejű törzs mellett jobbról a magyar király, balról a német császár állott, amint a gyilkos tekinteti szörnyeteg száját le akarják lakatolni. A moziképen aztán a négy fej elnyeli a magyar királyt és a német császárt s a befejezés az, hogy a balkáni szörnyeteg a két uralkodót a lakatokkal együtt kiadja a száján. A törvényszék az inkrimioált filmen megállapította királysértés vétségét és a moztulajdonost nyolc napi államfogházra ítélte.

Ne fogadjon el MÁS lámpát, mint

# „TUNGSRAM”

főlrásu VALÓDI DRÓTLÁMPÁT.



Hazai gyártmány! Óvakodjunk utánszaktól!



4262 - 1913. v. k. szám.

**Árverési hirdetés.**

A debreczeni kir. járásbírósnak 1913. V. 299/4. számú végzése folytán közhírre tétetik, miszerint a Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank részére debreczeni lakostól 300 korona tőke, ennek 1911. év január hó 20. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 75 korona 26 fillér perköltség erejéig, 1913. évi január hó 10-én bíróság felül foglalt és 1070 koronára becsült írógép, pénzszekrény, butorok és egyéb ingóságok **1914. évi január hó 2-án délelőtt 10 óra** kezdetét veendő és Debreczenben, Deák Ferenc-utca 11. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi december hó 2-án.  
**Olah Géza**, bírói kiküldött.

Alapítva 1782

**BACZEWSKI J.A. - LEMBERG**  
C.S. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

*Baczewski*  
*féle likörök*  
*Kitünő minőségek*

*mindenütt kapható*

**A DEBRECZENI FAIPAR**  
RÉSZVÉNYTARSASÁGNÁL

kapható

Gömbölyű oserfa, felfűrészelve hasogatás nélkül, a telepen átvéve, méter mázsánként K 2-20-ért. Kivánatra házhoz szállítatik. Szállítási díj mm.-ként 28 fillér. TELEFON 156. SZ.



Törv. védve.

**A fiatalság és szépség titka**

meg van oldva az

**„OJA“ csodaszappan**

használata által „OJA“ egy szinte bámulatos hatású széplőszert, mely az arcórnek viruló színt kölcsönöz. Az arcór minden tisztáltsága eltűnik. „OJA“ használata által a legduzzadtabb kezek is elegánsak, gyöngédek, tiszták és finomak lesznek.

**„OJA“-körömlakk**

azonnal pompás fényt kölcsönöz, mely hetekig eltart és a kezek mosása után mindig szebben bontakozik ki. Egy készlet körömlakk és paszta lakkeltávolítóval 2.50 K.

Parfümeire „OJA“ Americ. Co. Ltd. Wien, I., Petersplatz 11.  
Debreczenben kapható a Központi drogériában.

**!! MEGÉRKEZETT !!**

MOSKOVITS JÓZSEF  
uri szabó divattermébe  
a legfinomabb angol

**DIVAT SZÖVETEK**

városi ujbérlház 26. A nagy-  
érdemű urak pártfogá-  
sát kéri, tisztelettel:

**MOSKOVITS JÓZSEF**

**HÁZTULAJDONOSOKNAK**

- Debreczeni lakbér-szabályzat . . . 80 fillér
  - Házbér-nyugtakönyvecské . . . 40 . . .
  - Házirend . . . . . 40 . . .
  - Kapuczdula (minden helyiség  
részére) . . . . . 10 . . .
  - Óra lakás bejelentési lap . . . 10 . . .
  - Amét kiadott lakás bejelentési  
lap . . . . . 10 . . .
  - Építés engedély iránti kérvény . 10 . . .
  - Lakhatási . . . . . 10 fillér
- ... ért darabonként kapható

**HOFFMANN ÉS KRONOVITZ**

könyvnyomdájában  
DEBRECZEN, PIAOZ-UTCZA 49.

**DONOGÁN ÉS SOMOSSY**

Hajdúvármegye szállítól : : : : nagyruházában

**DEBRECZEN,**  
Kistemplombazár  
megkezdődött a

**NAGY ÚJÉVI VÁSÁR**

Elsőrendű kifogástalan  
minőségű áruk kerülnek  
eladásra mélyen leszá-  
lított árak mellett.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalan-  
ság és általában gyomorbetegsé-  
geknel a legkitűnőbb háziszser a

**HOLLANDI**  
**GYOMORCSEPPEK**

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható  
**MIRHALOVITS JENŐ**  
gyógyszertárában, Debreczenben.

**MEGHÓDÍTOTTUK**  
**A VILÁGOT!**



GEREBEN BÉLA ANDRÁSSY-UT!

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

# APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből kezdő minden szó 10 fillér. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

**Vidékről**  
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

**Jelíges leveleket**  
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

**Apróhirdetésre**  
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

**Kiadó.**  
hivatalunkban a jelíges levelek délelőtt 10—12 óráig adatnak ki. 706

**A Debreceni Független Ujság telefon számai:**  
Szerkesztőség 3—39  
Kiadóhivatal 3—39 és 18  
Nyomda 18

## Levelezés

Jelíges levélnél a hirdetés száma is kérietik.

**Házassulandók,**  
kik gazdagon nőszülni óhajtanak, (ha vagyontalanok is) forduljanak díjtalan felvilágosításért a kontinens első és legnagyobb nemzetközi intézetéhez. Magyar levelezés. Hymen, Berlin 18. 2724

**Zenetanáró**  
fiatal, csinos, kiválóan képzett leányomat kinek évi jövedelme a 2500 koronát meghaladja, intelligens, jó állásban levő, fedhetlen jellemű hivatalnokhoz, kereskedőhöz, zene- vagy felsőbb isk. tanárhoz férjhez óhajtanám adni. Csakis komoly reflektánsok írjanak „Zenetanáró” jelge alatt a kiadóhivatalhoz.

## Üzlet

**KARLSBADI**  
kétszerszűrt, valódi karlsbadi gyártmány, a Deutscher-féle üzletekben kapható.

**Falusy Károly**  
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.

Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket 187

**Patkányirtó**  
Hegyesi Sándorné, József kir. herceg-u. 22. sz.

**Konyha- és előszoba-**  
berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-u. 7. szám. Telefon 10—90. 1

**Nagy András**  
épület- és butorasztalos, Csapó-u. 19. szám. Elvállal mindenféle parket lelakás, felgyalulás és fényezési munkákat pontosan, jutányos árak mellett. Levélbeni meghívásra azonnal házhoz megyek. 2731

## Adás-vétel

**Zongora**  
jó karban levő, modern, megvételre kerestetik. Cim Goldklang, Miklós-u. 11. szám.

**Tisztán**  
kezelt tej házhoz szállítva megrendelhető Glücknél, Darabos-u. 20. 2\*64

## Tanyertalpu

lompos farku Mackó koma utazásai s mindenféle képes mesekönyvek, zsolttárak, imakönyvek, képeslap, fénykép bélyegalbumok, emlékkönyvek, dobozos levélpapírok :: bolti árból 20—30—50—60 százalék engedménnyel kaphatók **Hamaty-nál, Fűvészkerti-utca 14.** (Püspöki palotához 5-ik ház.)

**Egy**  
jó karban levő kutszivatnyu jutányosan eladó. Bercsényi-utca 69.

**Karlsbadi**  
olcsó porcellán edények, gyönyörű színes szervizek most érkeztek. Ajándéktárgyak nagyon olcsón. Hunyadi-utca 14. szám. 2946

**Eladó**  
a Monostorpályi határban 200 hold tagos birtok kedvező fizetési feltételek mellett, holdja 500 koronáért. Ugyancsak eladó ugyanott 130 hold tagos birtok, holdja 380 koronáért. Értekezhetni a Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

**Eladó**  
esetleg haszonbérbe kiadó a Lamprecht-féle hízaló 5000 négyszögöl föld területtel. Értekezhetni a Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

**Eladó**  
vagy bérbeadó egy jó zongora. Értekezhetni Szendrő Sándor urnál, Batthyányi-utca.

**Szép, nagy díófia**  
a legjobb árban megvételre kerestetik. Cim Takács Gabor Hajduböszörmény, Éden-kert 1. sz. 3021

**A**  
Bánkon 15 hold szántó és kaszálóföld, az Ujföldön 20 és fél hold szántó és kaszáló föld vetéstartól és mindegyik tanyaépületekkel és a Busi-u. 6. sz. ház eladók. Értekezhetni a háznál.

**Eladó**  
egy kazal széna, értekezhetni Sziv-u. 21.

**Nagy**  
mennyeségű takarmányrépa jutányosan eladó. Tégláskert II. járás 20.

**Kövér**  
malac 2 drb egy évesek eladók. Péceli-utca 5.

**Egy**  
diszes és egyszerű petróleum függőlámpa és nagy mosóteknő eladó Csapó-utca 34.

**Eladó**  
kitűnő, nemes harzi éneklő kanári madarak. Csillag-u. 88.

**Egy**  
ujonnan épült ház, mely áll 4 szobás lakásból, eladó, vagy kiadó üzlethez. Lászlóknak is nagyon alkalmas, Hajdunánás, Polgári-ut 1754. sz.

**Eladó**  
Rakovszky-u. 31. sz. és Csapókert, Kínizsi-u. 88. sz. ház. Értekezhetni Kölcsonósszeglyében a főpénztárnál.

**Hintó**  
eladó egy- és kétfogatu, megtekinthető Egyháztér 10. sz.

**Egy**  
női Singer varrógép olcsón eladó, Csonka-u. 9.

**Schunda-**  
cimbalom eladó, Fűvészkert-u. 14.

**Eladó**  
Bercsényi-u. 16. sz. ház minden elfogadható árrért, azonnal átvehető.

**Bor**  
van eladó Alsójózsán Nagy Sándornál.

**Hordók**  
elsőrendű új minőségben 200—300 literesek olcsón kaphatók Lorántffy-utca 64. sz. alatt. 106

**Építkezés**  
alá való ház olcsó árért eladó, Darabos-utca 47. sz.

**Csonka-**  
utcai 5. számú ház eladó, vagy modernebb, belvárosi házzal elcserélhető, pár ezer korona ráfizetéssel is.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **férfi szabóműhelyemet Arany Janos-utca 3. sz. alá helyeztem át.** Mérték után legegységesebb férfiruhákat a legjutányosabb árban készítek. Javításokat és vasalásokat legolcsóbb árban eszközölök. Tisztelettel BLAU DAVID. Az Oszat-Magy. bank mellett

**Egy**  
mázsa pergetett vegyes virágméz 120 koronáért eladó. Kirvai méhészeti telepén, Boldogkertenben.

**Törkölypál nka**  
300 liter kisütőfőtt törkölypálka eladó, Lengyel, Piac-utca 18. II. e., 18. ajtó.

**Eladó**  
egy nagy álló tükör, Eötvös-utca 14.

**Eladó**  
Boeckai-tér 9. sz. alatti ház hatalmas 40 méteres fronttal, esetleg cserrei, vagy halápi földdel is elcserélhető. Ugyanott egy magtár vasajtó és egy kapu bármily elfogadható áron eladó.

**Bársony**  
kosztimök, ruhák, bluzok olcsón eladók, Király-utca 5. földszint balra.

**Schunda-**  
cimbalom eladó, Fűvészkert-u. 14.

## Különtéle

**Mig a készlet tart**

az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sarján legújabb faconu seilyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérműek remek választékban. Fiu és leánykaruhak remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

**Kövüves,**  
ács és kőfaragó mesteri tanfolyam Ligeti János építész vezetésével, Rákóczi-u. 19. 97

**Hőgyeim!**  
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májfoltot, pattanást, vimmedlit, minden bőrruást az országhírű ártalmatlan **Matild-arckenőcs, crém és szappan** okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. Főraktárak: **Jósa és Jóna és Tóth Béla** utóda **Kubek Tisza-palota. 2736**

**Püspökladányban a Royal-szállodában**  
minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételkaphatók. Mérsékelt árak, pontos kiszolgálás. **Osengő a kapunál.** A n. é. utazó közönség becses partiógását kéri: **Szántó Márton,** tulajdonos 1801

## Állás

**Podrásszó**  
ajánlkozik házakhoz olcsón és dívatosan fészül. Eötvös-u. 21.

**Fiatal**  
asszony, szépen mos, vasal, házakhoz eljár két koronáért, Bercsényi-utca 15.

**Egy**  
fiatal pléh- és vegyes muukás lakatossegéd bentétkézzel azonnal felvétetik. Pacsirta-utca 47. szám alatt. 2901

**Aki jó péksüteményt és komlós házikenyeret**

akar enni, az kérje a HOLSTEIN-féle gyártmányt. Debreczen, Méliusz-tér 8. szám. Telefon 12—6., Rákóczi-u. 19. 97

# HUMANIC

**Telep: Debreczen, Piac-utca 22—24. sz.**

A Humanic-cipők képviselik a cipőipar legnagyobb teljesítőképességét.